

Uchwała Nr S.O.VIII.4290.8.2024
Składu Orzekającego
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie
z dnia 12 grudnia 2024 r.

w sprawie: opinii do projektu uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Tarnowa.

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325 z późn. zm.) oraz art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.) - Skład Orzekający Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w osobach:

Przewodnicząca: Krupa-Różańska Patrycja
Członkowie: Kotaś Irena
 Wolińska Magdalena

po zapoznaniu się z przedłożonym projektem uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej

postanowił:

zaopiniować pozytywnie z uwagami - projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Tarnowa.

UZASADNIENIE

Projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Miasta Tarnowa wpłynął w formie dokumentu elektronicznego do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w dniu 15 listopada 2024 r.

Przesłany projekt spełnia wymogi formalne wynikające z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 83) oraz wymogi określone w art. 226 - 229 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.). Skład Orzekający dokonując analizy przedmiotowego dokumentu za zasadne uznał wskazać na realizm wieloletniej prognozy finansowej, który oznacza, że aby tworzyć warunki do prowadzenia racjonalnej, odpowiedzialnej stabilnej polityki finansowej, wieloletnia prognoza finansowa powinna uwzględniać zdarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową jednostki samorządu terytorialnego w perspektywie czasu, wykraczającą poza bieżący rok budżetowy, w tym również wystąpienia zjawisk nieoczekiwanych (wahań koniunktury, kryzysu gospodarczego). Aby spełniać ustawowy wymóg realności, wieloletnia prognoza finansowa powinna być weryfikowalna

i przygotowana na podstawie prawidłowych założeń metodologicznych, bez zaniżania lub zawyżania prognozowanych wartości. Mając na uwadze powyższe, zdaniem Składu Orzekającego ponownej analizy i uzupełnienia objaśnień wartości przyjętych, wymagają:

- dochody ze sprzedaży majątku planowane począwszy od 2028 r.,
- koszty związane z obsługą długu, w kontekście czy zaplanowane wielkości zabezpieczają potencjalne wydatki z tego tytułu,
- planowane w roku 2025 wolne i niewykorzystane środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych.

Projekt wieloletniej prognozy finansowej obejmuje okres roku budżetowego 2025 oraz kolejne lata do 2037 r. Przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej kwoty dla 2025 r. są zgodne w zakresie podstawowych wielkości z art. 229 ustawy o finansach publicznych z odpowiednimi wielkościami ujętymi w projekcie uchwały budżetowej na 2025 r.

Wykaz przedsięwzięć stanowiący element wieloletniej prognozy finansowej obejmuje wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe w szczególności określonej w art. 226 ust. 3, z uwzględnieniem ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

Zaproponowane w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej upoważnienia dla Prezydenta Miasta Tarnowa, jak też upoważnienia do przekazania jego uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych, znajdują umocowanie w przepisach art. 228 i 232 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Jak wynika z załącznika nr 1 do projektu wieloletniej prognozy finansowej, spłata długu Gminy Miasta Tarnowa już zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia w 2025 r. w kwocie 44.000.000,00 zł przewidziana jest do spłaty ostatecznie w 2037 r. Koszty obsługi długu w całym okresie obowiązywania wieloletniej prognozy finansowej przewidziano w wysokości 205.728.000,00 zł. Kwota długu Gminy Miasta Tarnowa na koniec 2025 r. wyniesie 499.859.655,97 zł.

Najistotniejszy aspekt analizy opiniowanego projektu wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa stanowią parametry niezbędne do oceny zachowania ustawowych wymogów związanych z możliwością uchwalenia budżetu, tj. wymogu z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i wskaźnika spłaty zobowiązań z art. 243 ustawy jak wyżej.

Analiza projektu wieloletniej prognozy finansowej prowadzi do wniosku, iż łączna kwota planowanych wydatków bieżących w relacji do planowanych dochodów bieżących dochowuje normatywu z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Nadwyżka operacyjna jest uznawana jako wskaźnik obrazujący zdolność do spłaty zobowiązań, a także możliwości samodzielnego finansowania inwestycji. Skład Orzekający zauważa, iż Gmina Miasta Tarnowa planuje osiągać nadwyżki operacyjne już od roku 2025. Zatem aby wypracować dodatnie wyniki części operacyjnej budżetu należy z dniem Składu Orzekającego podjąć długo okresowe działania oszczędnościowe w jednostkach organizacyjnych Gminy Miasta Tarnowa, bieżąco monitorować poziom zaciąganych zobowiązań i dokonywanych wydatków w stosunku do faktycznie pozyskiwanych dochodów. Mając na uwadze, iż wielkość nadwyżki operacyjnej przekłada się na możliwość spłaty zobowiązań dłużnych w kolejnych latach, w ocenie Składu Orzekającego, uzyskanie

zaplanowanych nadwyżek operacyjnych obarczone jest dużym ryzykiem i może rodzić obawy czy są to kwoty realne do osiągnięcia zważywszy, iż przedłożony projekt wieloletniej prognozy finansowej zakłada na koniec 2024 r. deficyt operacyjny w wysokości 5.130.611,36 zł.

Możliwość spłaty zadłużenia zdeterminowana jest poziomem indywidualnego wskaźnika, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Skład Orzekający zastrzega, iż w roku 2025 wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy jak wyżej, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy nie jest spełniony. W tym miejscu wskazać jednak należy, iż zgodnie z art. 296c ustawy o finansach publicznych relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy jak wyżej, może nie być zachowana w latach 2024-2029 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Zgodnie z opiniowanym dokumentem Gminy Miasta Tarnowa, łączna kwota długu na koniec 2025 r. stanowi 51,39% wyżej wskazanych parametrów, a więc mieści się w granicach wyznaczonych prawem. Skład Orzekający zwraca jednak uwagę, że niezachowanie relacji ograniczającej wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez Gminę Miasta Tarnowa w roku budżetowym i latach następnych. Zasadne jest zatem, aby organy jednostki samorządu terytorialnego na bieżąco analizowały sytuację finansową Gminy Miasta Tarnowa w aspekcie planowanych i wykonanych wielkości, wpływających na ustalenie relacji określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych i podejmowały działania mające na celu poprawę indywidualnego wskaźnika zadłużenia, tym bardziej, że istnieje ryzyko niespełnienia powyższej relacji również w latach 2026, 2028, 2029. We wskazanych latach w projekcie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Miasta Tarnowa różnica między dopuszczalnym wskaźnikiem spłaty zobowiązań obliczonym w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (kolumna 8.3.1), a wskaźnikiem planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań (kolumna 8.1) wynosi dla roku 2026 – 0,18%, dla roku 2028 – 0,19%, a dla roku 2029 – 0,02%. Nie można również tracić z pola widzenia faktu, iż w roku 2025 relacja kwoty długu do planowanych dochodów ogółem występuje na wysokim poziomie tj.: 45,5%. Skład Orzekający zauważa, iż w celu zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o finansach publicznych, dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które przewidziano obciążenia z tytułu spłaty (wykupu) zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań, niezbędne jest również ciągłe i wnikliwe monitorowanie przez organy Gminy Miasta Tarnowa założeń określonych w wieloletniej prognozie finansowej pod kątem faktycznej ich realizacji.

Podczas analizy opiniowanego dokumentu, Skład Orzekający zwrócił uwagę również na:

- zaplanowane w roku 2029 odsetki i dyskonto, podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, z tytułu zobowiązań zaciąganych na wkład krajowy (kolumna 2.1.3.2), podczas gdy wyłączenia z tytułu spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykupu

papierów wartościowych, określone w art. 243 ust. 3a ustawy jak wyżej (kolumna 5.1.1.2), zaplanowano do 2028 r.,

- błędnie zaplanowane w roku 2026 w kwocie 8.055.636,18 zł wyłączenia z tytułu spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych, określone w art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych (kolumna 5.1.1.2), które według objaśnień przyjętych wartości do projektu wieloletniej prognozy finansowej, winny stanowić kwotę 6.315.000,00 zł. Tym samym podsumowanie w roku 2026 dla wyłączeń z kolumny 5.1.1 winno być w kwocie 8.055.636,18 zł,
- objaśnienia przyjętych wartości, w których na str. 9 błędnie podsumowano zestawienie tabelaryczne dla roku 2026 w kwocie 8.055.636,18 zł, z wyliczeń dokonanych przez Skład Orzekający wynika kwota 6.315.000,00 zł.

Uwzględniając powyższe jak również mając na uwadze przepis art. 230 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

1. Zgodnie z art. 20 ww. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych od niniejszej opinii organowi wykonawczemu jednostki samorządu terytorialnego przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.
2. Stosownie do przepisu art. 230 ust. 3 i art. 246 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, niniejsza opinia winna być opublikowana w terminie 7 dni od dnia otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

PRZEWODNICZĄCA
SKŁADU ORZEKAJĄCEGO

Patrycja Krupa-Różańska

dokument podpisany elektronicznie